

primer per bosc, després per prat i finalment una grimpada força dreta però fàcil fins el cim de la *Piedra Jaén* de 2.148 mts. Un fantàstic mirador de la resta de la serra i del *Pico Mágina* que està al davant una mica més a l'est. Un tros de carena ampla fins el *Cerro Mágina* de 2.157 mts. i després fins el també molt panoràmic, *Pico Mágina* de 2.167 mts. sota del qual hi ha un magnífic pou de neu. Just allí em trobo amb uns excursionistes d'Antequera que han pujat des de prop de Huelma que és, justament, des d'on tenia intenció de pujar jo si el senyor Enrique no m'hagués portat fins a Mata Bejid. Com que tornen a baixar per la mateixa ruta que han pujat baixo amb ells. Són bons excursionistes i molt atents. Davallem cap a *La Cueva del Milagro*, *el Puerto de Las Alegas amb vistes cap a la Serrezuela*, *Apisco Cañada de Las Cruces*, *Cortijo de Vista Alegre* i *Àrea Recreativa del Obispo* a prop de Huelma i de d'allí, amb el seu cotxe, em porten fins a Cambil. Ha estat un excursió molt bonica, interessant i esplèndida.

Ahir, anant amb el senyor Enrique al Castell de *Mata Bejid* i mirant el mapa m'he adonat que la pista senyalitzada amb marques de camí de Gran recorregut i que va pujant cap al *Cortijo de los Prados* i, tot fent algunes giragonses, arriba al *Puerto de la Mata* i baixa cap al poble de Torres per la qual cosa avui, de bon matí encara de fosc, surto de Cambil a peu, i per la carretera faig el recorregut que vaig fer ahir amb el cotxe fins a la cruïlla del castell de *Mata Bejid* entre mig d'immensos camps d'oliveres i des del castell continuo amunt per la pista a través d'alzinars i després per matolls grossos fins al *Puerto de la Mata* a 1.667

metres. Tinc el *pico Almadén* a l'esquerra encara que una mica lluny. Dubto si hi vaig o no. Em costarà almenys una horeta perquè hi ha uns tres-cents metres de desnivell, alguns sifons i distància, però decideixo anar-hi. Si arribo tard per l'autobús a Torres que em torni a Cambil m'hi quedaré a dormir i demà serà un altre dia. El recorregut és bonic i panoràmic. No trepitjo la pista de cotxes que hi puja fins gairebé a dalt on hi ha unes antenes. Tinc una molt bona panoràmica de la major part de *Sierra Mágina: Piedra Jaén, Pico Mágina, Cerro Ponce, Cerro de Las Carceles, el poble blanc de Torres*. Torno al *Puerto de La Mata* i començo a davallar primer entre alzines i poc després entre pins tot veient al darrera les parets de l'Almadén i de Sierra Mágina. Més avall bonics camps de cirerers florits. Una meravella!. Segueixo avall fins a la zona d'acampada lliure d'Hondacabras. Al darrera, la cara nord de Sierra Mágina amb unes bones parets. Finalment arribo al bonic poble de Torres pel qual dono un tomb abans d'agafar l'autobús que em tornarà a Cambil. És una travessa del massís de nord a sud fàcil i molt interessant.

A l'endemà, amb una bicicleta que m'ha deixat el senyor Enrique vaig cap a Huelma i Bèlmez de La Moraleda, dos pobles molt bonics a llevant de Cambil. A l'endemà també amb la bicicleta, vaig fins a Arbuniel, Carchel, Carchelejo uns altres pobles interessants de més al sud de Cambil. Els dos últims dies els passo a les històriques ciutats de Úbeda, Baeza i Jaén. Tot plegat molt interessant i gràcies al Josep Maria Espinàs.

Joan Mundet Bellavista

Una interessant travessa per les muntanyes del Jbel Saghro a l'Anti Atlas del Marroc

L'Anti Atlas és una serralada situada més al sud de la del Gran Atlas la qual fa de frontera amb el desert del Sahara i està envoltada per dues grans valls presaharianes, el Draa i el Tafilalet. La millor època per anar-hi és a la primavera. És un massís de muntanyes de basalt fosc, d'estranyes i curioses formacions; poblades pels Ait Atta, encara nòmades, que es desplacen amb les seves famílies, jaimes (tendes) i ramats des de l'antiguitat. Van arribar a dominar grans territoris i, en conseqüència, a influir en la política dels primers sultans alauitas i van arribar, fins i tot, a controlar el transit caravaner pel Tafilalet en el segle XIX. Quan els francesos van ocupar el Marroc a principis del segle XX, van ser dels grups que més es van resistir a la invasió però quan el Marroc va obtenir, definitivament,

la independència, tothom es va oblidar d'ells i, encara avui, segueixen vivint en condicions de gran pobresa i subdesenvolupament.

Des de Marrakech ens desplaçem, amb un minibus, cap al sud en direcció a la serralada de l'Atlas. La ruta és espectacular i de gran bellesa. Després de deixar enrera la planura verda de Marrakech, el relleu esdevé més accidentat. Comencem a superar l'Alt Atlas per una panoràmica carretera que s'enfila fins a port de Tichka. Paisatges d'una gran espectacularitat, petits poblets amb cases fetes de fang amb els seus terrats per assecat el gra a l'estiu, carenes nevades, boscos de sables... Una paradeta al coll i comencem a devallar cap a les planures desèrtiques. Davant nostre i cap al sud; les muntanyes negres i vermelles de l'Anti Atlas. Passem la ciutat de Ouarzazate la qual ha crescut desordenadament –tipus urbanisme especulatiu i depradador actual model "Comunidad Valenciana"– per continuar cap a l'espectacular oasi de Tineghir, ja molt a prop de l'inici de la nostra caminada. Deixem

segueix